

נתיבים בלעדיים לתחבורה ציבורית הדרך היחידה לתחבורה ראויה

תל אביב יפו וגוש דן נמצאים במשבר תחבורה ממשי. מצב זה מביא להאטת קצב הנסיעה, צריכת אנרגיה מוגברת, הגדלת זיהום האוויר ומפלסי הרעש, הגדלת הביקושים לתשתיות תחבורה בדמות סלילת כבישים חדשים, החלשת ליבת המטרופולין וחיזוק תופעת הפרבור של המסחר התעסוקה והמגורים וכמובן הגדלת מספר תאונות הדרכים. כל אלה מתבטאים בנזקים כלכליים של מאות מיליוני שקלים בשנה, בנזקי בריאות וסביבה ובפגיעה קשה במרקם חיי החברה הסביבה והטבע. נוכח היקפים אלה של נזקים, יש חשיבות בהשקעה בעידוד חלופות לשימוש ברכב הפרטי, ובראש וראשונה במערכת תחבורה הציבורית. לשם כך יש לשפר את רמת השירות של התחבורה הציבורית באמצעים שונים, כך שתהווה חלופה ראויה וכדאית עבור מגוון אוכלוסיות ומגזרים ותיווצר חזרה של תנועת נוסעים אליה.

אחד האמצעים המקובלים בעולם לעידוד ולשיפור הנסיעה בתחבורה ציבורית הוא הקצאת נת"צים בכבישים הקיימים. אמצעי זה, של "הסדרי העדפה" לתחבורה הציבורית, לצד שילוב של אמצעי תח"צ, הנפקת כרטיס חכם ושיפור השירות יכולים יחד להוות נקודת מפנה חיובית עבור כל המשתמשים הקיימים בתחבורה הציבורית וכן למשיכת משתמשים חדשים. הנת"צים מהווים מהווה פתרון זול בעל תשומות גבוהות. הקצאת ואכיפת השימוש הייחודי בהם מאפשרת הרחבה של שרות התחבורה הציבורית, שיפור ברווחת הנוסעים וצמצום הנזקים הנגרמים כתוצאה מהשימוש ברכב הפרטי, גם ללא הגדלה נוספת של התמיכות בתחבורה הציבורית. כמו כן יעילות ההשקעה הציבורית בתשתיות תחבורה ציבורית אחרות גדלה והתנאים להצלחת מהלכי הפרטה של שירותי האוטובוסים משתפרים ביותר.

המלצותינו

- ← **תשתיות:** הקצאת נת"צים בכל הכבישים המרכזיים בערי גוש דן ליצירת רשת נת"צים, לרבות נת"צים בתוואים העתידיים של קווי הרכבת הקלה.
- ← **אכיפה:** הגברת האכיפה של איסור נסיעת כלי רכב פרטיים בנתיבי תחבורה ציבורית באמצעות הקצאת משאבים מתאימים, שימוש בכלי אכיפה אוטומטיים כגון מצלמות, והסמכת פקחים העירוניים לאכוף זאת.
- ← **תפקוד:** הרחבת איסור הנסיעה בנת"צים לכל שעות הפעלת התחבורה הציבורית, מלבד בשבתות וחגים, על מנת ליצור הפרדה פיסית בין הנת"צים לבין הנתיבים הרגילים, כולל מתן עדיפות לנתיבים אלה ברמזורים.
- ← **שימוש:** הקצאת קווי אוטובוס מהירים לנסיעה בנת"צים אלו על מנת לפתח רשת תחבורה ציבורית איכותית, וזאת עד למימוש התכניות של הרכבת הקלה.
- ← **תקציב:** הקצאת המשאבים מתאימים להקמת נת"צים, קווי תחבורה נוספים ואכיפה הולמת.
- ← **הזנה:** יצירת תשתית תומכת להגברת השימוש בתחבורה ציבורית ובכלל זה תשתית תומכת בכלל מערכות התחבורה המקיימת - הרכב הדו גלגלי הממונע, האופניים והליכה רגל.

אנו מאמינים כי שיתוף פעולה פורה בין השלטון המרכזי למקומי יכול להביא לשיפור מערכת האוטובוסים בתל אביב יפו וכל גוש דן תוך זמן קצר. לכן אנו, ארגוני סביבה וחברה פונים לעיריות בגוש דן ולממשלה בדרישה להקים מערכת זו בתל אביב יפו כצעד ראשון לפתרון משבר התחבורה בגוש דן ולאחר מימושה גם בכל המטרופולין. אנו דורשים מעיריית תל אביב כי תקצה את הדרכים בהן תעבור המערכת, ודורשים מהממשלה כי תקצה את המשאבים הנדרשים להקמתה ולתפעולה.